

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 24.

V Ptuju v nedeljo dne 26. julija 1914.

XV. letnik

Mirna kri!

Dunaj. „Militärische Rundschau“ piše sledeče: Preiskava v Sarajevi je zaključena. V najbližnjem času je pričakovati priobčena uspeha preiskave. S tem se bliža tudi trenutek demarše v Belgradu, ki bo sila resna in ostr. Avstrska armada pričakuje zadnjih odločitev svojega najvišjega poveljnika. Srbija nadaljuje svoje vojne priprave. Nadaljni rezervisti so bili poklicani pod orožje. Transporti vojaštva z juga se nadaljujejo. Pri Valjevu in Užici se zbirajo srbske prostovoljne čete. V Donavi so položene mine. Iz arzenala v Kragujevcu neprestano transportirajo orožje in municijo. Tudi Crna gora se pripravlja na vojno. Pri nas v Avstriji pa v trenutku ni odredeno nič drugega, kakor strogo nadziranje vojaških poslopij, skladišč in municijskih depotov.

Položaj je torej zopet jako resen in napetost med našo monarhijo ter Srbijo jako velika. Koncem tega tedna bo naša vlada objavila uspehe preiskave zaradi srbskega umora in zahtevala od Belgrada primerno garancijo, da se odnašaji izboljšajo. Vojni minister in šef generalnega štaba Conrad plem. Hötendorf sta bila že opetovano od cesarja sprejeta. Vse kaže, da smo v najhujši krizi . . .

Iz tega pa seveda še ne sledi, da bi moralo priti do vojske. Nasprotno je mnenje bolj opravičeno, da se bode tudi ta spor mirnim potom rešil, zlasti ker ima zdaj po zverinskem umoru Srbija vse proti sebi, kar čuti kulturno. Seveda, avstrijski vladi zdaj ne more zadostovati, da bi Srbija s par sladkimi besedami prešla čez nasprotja. Srbija mora podati take garancije, da bode mirno razmerje med obema državama za dalje časa zasigurjeno. Kajti vsako leto ne moremo pretrpeti take politične krize, ki uničujejo naše gospodarstvo in nas spravljajo na beraško palico . . . Ljudstvo v Avstriji strada! In zato zahteva stradajoče ljudstvo, da se napravi s Srbijo red, — tako ali tako! Ako ne gre z mirnimi sredstvi, potem mora ravno meč odločiti!

Nikdo ne želi vojne! Ali nikdo ne more želeti počasnega gospodarskega propadanja, ki sledi iz teh političnih kriz. Zato želi vsak Avstrijec hitre in temeljite rešitve spora. Ako bode naša vlada energična, potem se bode Srbija morala pokoriti!

Vsekakor pa svetujemo v sedanjem času mirno kri! Tisti, ki so poklicani ljudstvo voditi in vzgajati, naj ne razburjajo. Ljudstvo pa naj ne veruje gonji in senzacijskim novicam, ki so vse zlagane. Mirna kri!

Naprednjaki! Bodimo mirni! Izvršujemo svojo delo, izpolnimo svojo dolžnost. Ako se bode avstrijsko-srbski spor mirnim potom rešil,

— dobro! Zadovoljni bodedo, kajti kri ni voda in vojska je zadnje sredstvo. Ako nas pa presvitli naš cesar pokliče pod orožje, da branimo domovino, — potem ne bode zastoj klical, kajti avstrijsko srce še živi!

Politični pregled.

Prostolonaslednik Karl Franc Jožef je zdaj oberstlajtant, imenovan bode v kratkem za obersta. Dodeljen bode artiljerijskemu regimentu, da izpozna tudi to orožje.

Vojaška nasledba umorjenega nadvojvode. Umorjeni nadvojvoda Franc Ferdinand bil je generalni nadzornik vse naše armade in mornarice. Vsled njegove smrti prevzel bode glavno nadzorstvo nad armado nadvojvoda Friderik, ki je bil doslej glavni zapovednik avstrijske domobranbe. Glavno nadzorstvo naše mornarice pa prevzame mornarični komandant admiral Hans. Nadvojvoda Friderik imel bode že vodstvo letošnjih velikih manevrov? Preje pa se bode še v Nemčijo peljal in se cesarju Viljemu predstavil.

Napad na največje skladišče smodnika na Ogrskem. Iz Budimpešte se poroča z dne 18. julija: Preteklo noč opazil je na strži stoječi vojak pri vojaškemu skladišču smodnika v Csepelu, da se klatijo čudne postave okoli skladišča. Nakrat so priče okoli vojaka frčati revolverse kroglice. Vojak je ustrelil, brez da bi zadel. Stražo se je zdaj podvojilo.

Srbija in Crnagora pred združitvijo? Iz raznih virov prihajajo poročila, da se hočeta Srbija in Crnagora najprve na gospodarskem polju, pozneje pa gotovo tudi v političnem in državno-pravnem oziru združiti. Najprve hočejo imeti skupne colninske in davčne zadeve. Potem se bode sklenila tudi tajna pogodba, t. zv. vojaška konvencija, ki predpisuje združitve obeh armad pod skupnim poveljem, katerega bode oskrboval enkrat srbski in potem zopet črnogorski kralj. Končno, tekom let seveda, se bode obe državi v eno pod enim skupnim vladarjem združili. To bi bilo seveda zopet hudo povečanje srbskega vpliva, ki je za našo domovino vsekakor najnevarnejši!

Francoski predsednik na Ruskem. Te dni mudil se je francoski prezident republike na obisku pri carju v Petersburgu. Francoska se veže vedno odločneje na Rusijo, s katero je peljala pred sto leti najkrvavejše boje in katera je uničila njeno svetovno nadvlado. Za Rusijo ima to prijateljstvo Francoske le — denarni pomen. Kajti Francoska posoja Rusiji grozovite svote denarja. Doslej je Francoska — kakor se poroča iz borznih virov — posodila Rusiji 14.000 milijonov frankov. K temu pride še ogromno financiranje bank in industrije na Ruskem po francoskem kapitalu. Poleg tega ima francoska vlada še preskrbeti dva obroka zna-

nega francosko-ruskega posojila, ki znašata zopet 2 1/2 milijarda frankov. Francoska je nezmi-selno naivna, da meče tako velikanske svote v jako dvomljivo politično špekulacijo. Kajti Rusija stoji pred gospodarskim polomom, iz katerega ji zamore pomagati edino zmagovita vojna. Da pa ta zaželjena vojna, ki se zamore obračati edino proti naši avstro-ogrski monarhiji, ne bode zmagovita, zato bode pač naša vrla armada skrbela. Tudi s francoskim denarjem se ne bode premagalo prepotrebne habsburške države!

Odpust srbskih delavcev. Mnogo dunajskih frizerjev je sklenilo, da vsled umora v Sarajevi odpusti svoje pomočnike, ki so srbske narodnosti in da nobenega pomočnika te narodnosti več ne sprejme. Na Dunaju je zdaj 120 brivskih pomočnikov, ki so srbske narodnosti.

Srbi v Berlinu. Po celem svetu se razprostira srbska svojat in povsod kuje zarote. Letos v aprilu dobila je berlinska policija nepodpisano poročilo, da se nahaja v Berlinu srbsko-slovenska zarota, ki namerava nemškega cesarja umoriti. Za tisto pismo se ni nikdo brigal, ker ravno ni bilo podpisano. Zdaj po umoru prestolonasledniške dvojice pa je berlinska policija stvar preiskala in dognala, da se zbirajo Srbi v neki hiši pri srbskemu študentu Jordanu Tasić. Pri hišni preiskavi našli so mnogo sumljivih pisem. Ti Srbi so stali v ozki zvezi z belgrajsko „omladino“. Preiskava traja naprej. Berlinska policija je celo vrsto tam nahajajočih se srbskih študentov iz Nemčije izgnala.

Angleške trditve. Angleški list „John Bull“ objavlja članek, v katerem očita srbskemu poslaništvu v Londonu, da je ono pripravljalo, plačalo in najelo morilce za našega prestolonaslednika. List objavlja celo neki spis srbskega poslanika, v katerem se pravi: „Za popolno eliminiranje (umor) F. F.-ja (Franc Ferdinand) plača se svoto 2000 funtov šterlingov i. s. tako-le: 1000 f. št. pri Vašem prihodu v Belgrad po gospodu G. in ostalih 1000 f. št. pri končanem delu. Svoto 200 f. št. za izdatke in plačilo agentov, predno od tukaj odpotujete.“ — Radovedni smo, kako se bode srbska vlada teh gorostasnih očitaj angleškega uglednega lista umila!

Dopisi.

Od nekod. — (Bodimo domovini zvesti!) V tej težki uri, ko smo izgubili našega prestolonaslednika nadvojvodo Franca Ferdinanda in njegovo soprogo, ki sta bila v Sarajevi od jugoslovanskih mladeničev umorjena, izpregovoriti hočem še par besed. Ob tej grozni izgubi in veliki žalosti vam prisrčno kličem: Bodite zvesti cesarstvu, učite se je ljubiti in držite skupaj! V nevarnem času pomagajte va-

Sirolin "Roche"

olajša in odpravi prsne bolezni, kašelj, katar, influenco, astma.

Originalni zavoj à K 4— se dobi v vseh apotekah.